

РЕШЕНИЕ

№ 8

гр. Благоевград, 05.01.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

**ОКРЪЖЕН СЪД – БЛАГОЕВГРАД, ВТОРИ ВЪЗЗИВЕН
ГРАЖДАНСКИ СЪСТАВ**, в публично заседание на дванадесети декември
през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Надя Узунова

Членове: Миглена Йовкова
Гюлфие Яхова

при участието на секретаря Теофания Лазова
като разгледа докладваното от Миглена Йовкова Въззивно гражданско дело
№ 20231200501033 по описа за 2023 година

Производството е образувано по въззивна жалба с вх. № 16742/16.08.2023г., подадена от ЗД “Б.И.“АД, ЕИК ****, с адрес: бул. “Д.Б.“ ***, против Решение №511/20.07.2023 г. по гр.д. № 1698/2022 г. по описа на РС Благоевград. В нея са изложени съображения за неправилност и необоснованост на първоинстанционния съдебен акт и искане за отмяната му и постановяване на нов, с който исковете за главница и лихва да бъдат отхвърлени.

Отговор на ВЖ е депозиран от пълномощника на ищеца Д., в който се поддържат доводи за неоснователност на оплакванията в нея. Формулирано е искане за потвърждаване на обжалваното решение и за присъждане на разноски за настоящата инстанция.

Въз въззивната инстанция не са събрани нови писмени и гласни доказателства по реда на чл. 266 от ГПК.

Въз основа на анализ на събраните писмени и гласни доказателства, настоящият съдебен състав прие следното от фактическа страна:

Видно е от Констативен протокол за ПТП с пострадали лица №2019-

1046-166, издаден от полицейски служител при ОДМВР - сектор „ПП“ Благоевград, че на 01.03.2019г., около 17.20 часа на ПП 1, Е 79, км. 378+500 посока на движение гр. Кресна – гр. Симитли е настъпило ПТП с участници : Участник 1 - лек автомобил „Опел Астра“, с рег. № ****, управляван от В.Г.М. и Участник 2 - мотор марка „Кавазаки“ ЗР 750Л, с рег. № ****, управляван от И. А. Д.. В същия е посочен като пострадало лице И. Д., на когото са причинени[1]болки в областта на лявата ръка и видими щети на управляваното от него ППС с рег. № **** - счупена предна маска, деформиран резервоар, счупени степенки, преден калник и др.

Според удостовереното в протокола, обстоятелствата и причините за ПТП са, че участник 1 - В.М. в посочения километър от пътя е извършила маневра завой наляво, за да навлезе в крайпътна отбивка и без да се убеди, че няма да създаде опасност за попътни движения се в лява пътна лента, извършващ маневра изпреварване участник 2 - мотор марка „Кавазаки ЗР 750Л, в следствие на което, последният е ударил задната лява част на колата й.

От писмените доказателства в делото се установява, че управляваният от М. лек автомобил е имал валидна застраховка „Гражданска отговорност“ на МПС при ЗД „Б.И.“ АД със застрахователна полица № BG/02/118002426406, валидна от 18.08.2018г. до 17.08.2019г.

На водача на лек автомобил „Опел Астра“, с рег. № ****, В.Г.М. е бил съставен АУАН № 0738693 от дата 01.03.2019 г., последван от Наказателно постановление № 19-1116-000435 от 14.05.2019 г. на Началник-група към ОДМВР Благоевград, сектор „Пътна полиция“ – Благоевград, с което е санкционирана за нарушение на чл. 25, ал. 1 от ЗДВП, изразяващо се в предприемане на маневра, създаваща опасност за участниците в движението, без да се съобразява с тях. Ето защо на основание чл. 179, ал. 2 от ЗДВП, във връзка с чл. 179, ал. 1, т. 5 от ЗДВП й е било наложено административно наказание „Глоба“ в размер на 200 лв. Доказано е в настоящото производство, че наказателното постановление е обжалвано и с влязло в сила Решение № 10767/14.11.2019г., постановено по НАХД № 1134/2019г. по описа на Районен съд Благоевград е отменено като незаконосъобразно.

Във връзка с процесното застрахователно събитие е било съставено Уведомление за щета по застраховка „Гражданска отговорност“ и опис

заключение на щета по МПС от 25.03.2019 г., в който подробно са описани щетите по мотор Кавазаки, с рег. ****, както и опис на щета № 2 / 1910010317 от 21.03.2019 г.

От приетата като доказателство калкулация на щета, съдържаща параметрите на застрахователната оценка, се извличат конкретните детайли по вид, труд за ремонт, труд и материали за боядисване на подменени и ремонтирани детайли, подмяна на детайли и тяхната стойност, както следва: подмяна на материали и детайли на стойност 2103 лева; монтаж и демонтаж 12 лева; труд и материали за боядисване 63,70 лева, или общо разходи за 2178,70 лева.

С писмо изх. № ОК-236380/16.04.2019 г., изпратено от ЗД „Б.И.“ АД до И. Д., във връзка със заведена щета № 1910010317, той е уведомен, че щетата на МПС Казавази с рег. № Е 2929К е тотална и е необходимо да бъдат представени документи, удостоверяващи прекратяването на регистрацията, за да се премине към процедура по изплащане на обезщетение по щетата. Установено е в спора от копието на свидетелството за регистрация на процесното ППС - част първа, че върху същото е отразена прекратена регистрация - тотална от дата 30.04.2019г.

С писмо изх. № ОК-323019/30.05.2019 г. ответното дружество е уведомило ищеца, че следва да представи влязъл в сила съдебен акт за приключване на преписката, като до представяне на същите не може да се премине към изплащане на обезщетение.

От разпита на свидетелката М. се извеждат обстоятелствата, че е управлявала лек автомобил „Опел Астра“, с рег.№ ****, включвайки се от пътния възел от с. Полето, Крупник-Черниче по посока Благоевград. Пояснява, че е имала добра видимост, тъй като е било следобяд и скоростта ѝ на движение е била около 70-80 км/час. Установява, че ПТП – то е станало на около 4-5 км след пътния възел, прие което водачът Д. се ударил в нейния автомобил в пътната отбивка отзад. Сочи, че след като се е уверила, че пред нея и зад нея няма автомобил е подала ляв мигач, за да се изнесе в другото платно, както и че зад нея е имало автомобил, но в далечината. Твърди, че не е видяла моторист зад нея, когато е подала мигача, както и в момента в отбивката също не го е видяла, защото не е бил близо зад нея.

Свидетелката е видяла, че мотоциклетът има щети - от него е изтичала

течност и е бил счупен фарът. Твърди, че след ПТП веднага е уведомила органите на МВР, като е позвънила на телефон 112 и те са пристигнали на място.

Настоящият състав счита, че не следва да дава вяра на показанията на свидетелката в частта им, че е сигнализирала с мигач преди да направи маневрата завои на ляво, тъй като това ѝ твърдение не се потвърждава от нито едно друго доказателство в делото.

От писменото заключение на вещото лице инж. Ненков, изготвил САТЕ, се изяснява, че скоростите на МПС в момента на удара са, както следва: за лекия автомобил „Опел“ 31,30 км/ч, а за мотоциклета „Кавазаки“ 74,80 км/ч. Изчислил е, че началната скорост на лекия автомобил за конкретните пътни условия, преди ефективното задействане на спирачната уредба за намаляване на скоростта му, чрез спиране преди мястото на удара е била приблизително 74 км/ч, а за мотора 74,80 км/ч.

Вещото лице е посочило и механизма на настъпване на ПТП:

Водачката В. М. е управлявала л.а. „ОПЕЛ“ с ДК № **** по главен път Е-79 в участъка от пътен възел „Полето“ към град Симитли в светлата част от денонощието и в същото време и в същата посока след нея се е движил мот. КАВАЗАКИ ZR 750 L с ДК № ****, управляван от водача И. Д.. Според експерта, около 17, 20 часа л. а. ОПЕЛ се е намирал в района преди километър 378+500, когато водачката М. е взела решение да завие наляво към крайпътна отбивка, изградена до насрещната лента за движение. Поради управлението на л.а. ОПЕЛ със скорост от около 74 км/ч, технически водачката е предприела ефективно намаляване на скоростта чрез спиране, за да достигне автомобила оптималната скорост за завой без пълно спиране в обхвата на ленти от основното трасе за движение на МПС. Експертът е приел, че в същия момент водачът Д., управлявайки своето ППС и виждайки пред него светещите стоп светлини на л.а. ОПЕЛ, който е започнал и значително да намалява скоростта си на движение, при налична техническа възможност, е взел решение да изпревари л.а.ОПЕЛ. В момента когато скоростта на мот. КАВАЗАКИ е достигнала около 74,8 км/ч и се е намирал на надлъжна дистанция около 25,60 метра, мот. КАВАЗАКИ и на около 51 метра от мястото на удара се е отклонил към насрещната лента. За времето от около 0,18 секунди след отклоняването на мотоциклета към насрещната лента се е

отклонил и л.а. ОПЕЛ с достигната скорост от около 31,3 км/ч. Експертът счита, че след като л.а. ОПЕЛ е изминал около 20 метра, е преминал през насрещната лента и с предните си габарити е навлязъл в изхода от отбивка към насрещната лента, а мот. КАВАЗАКИ със скорост от около 74,8 км/ч с предната си гума се е ударил в лявата половина на задната броня на автомобила. Сочи, че от удара са настъпили значителни деформации в предната част, носещата рама, предно окачване и други на мот. КАВАЗАКИ и по задната част на л.а. ОПЕЛ, от което част от кинетичната енергия се е погасила. Поради значително челно съпротивление, в центъра на тежестта на мот. КАВАЗАКИ веднага се е породил въртящ момент в посока обратна на часовниковата стрелка, което е довело до завъртане на задната част на мотоциклета, съчетано със загубата на напречна устойчивост, последвано от отделянето на предната му част от л.а. ОПЕЛ. След разделянето на двете МПС е последвало плъзгане, загуба на напречна устойчивост, падане и странично плъзгане на мот. КАВАЗАКИ върху настилка. След като пълното пътно съпротивление е намалило скоростта му до нула, кинетичната енергия се е погасила напълно и мот. КАВАЗАКИ се е установил неподвижно в лентата за движение към град Кресна в обхвата на визуализиран разлив от течности.

Сочи, че водачката М. е успяла за овладее автомобила си и да го установи неподвижно около средата на отбивката, където е бил намерен след пристигането на полицеските служители от КАТ.

Според заключението на вещото лице причините за настъпването на ПТП са били предприетото завИ.е на л.а. ОПЕЛ към изхода на отбивка за спиране на автомобила до насрещната лента, без да се увери, че при скоростта, с която управлява не представлява препятствие за другите участници в движението, както и предприето изпреварване на л.а. ОПЕЛ при продължително и бързото намаляване на скоростта на автомобила за този участък и при липсата на ясна причина за това намаляване. По отношение на възможността да бъде предотвратено настъпването на ПТП, вещото лице е дало заключение, че при време от 3,95 секунди за намаляване на скоростта, за водачката М. е съществувала техническа възможност своевременно да възприеме бързо приближаващия мотоциклет, което и предоставя техническа възможност да преустанови маневрата за завИ.е наляво, респективно настъпване на ПТП.

В заключението си вещото лице Ненков, за мотор КАВАЗАКИ ZR 750 L, с рег. № **** към датата на ПТП, е дало заключение, че действителната стойност на същия към месец 03.2019г. е 5440 лв.

Вещото лице е изчислило и стойността на причинените увреждания на мотор Кавазаки към датата на ПТП, съгласно приетата методика за уреждане на претенции за обезщетения за вреди причинени на МПС, съгласно приета наредба по чл. 504 ал. 3 т. 2 от КЗ, като е дало заключение, че същите са в размер на 6 190 лева, а причинените увреждания по средни пазарни цени към датата на ПТП, са в размер на 10 160 лева.

Според заключението, стойността на частите за влагане (нови или втора употреба), цената на труд, боя и материали надхвърля действителната стойност на мот. КАВАЗАКИ ZR 750 L с рег.№ **** към датата на ПТП т.е. налице е икономически тотална щета. На база анализа на уврежданията, вещото лице е определило, че запазените части от мот. КАВАЗАКИ ZR 750 L с рег № ****, към месец 03.2019 г. са 25 % от действителната стойност на мотора или 1 360 лева. Ето защо, обезщетението за настъпилите увреждания по мотоциклет КАВАЗАКИ ZR 750 L с рег № **** или „стойността на увреденото МПС след приспадане стойността на запазените части“, е в размер кръгло на 4 080 лева.

В с.з. при изслушването му, вещото лице инж. Ненков пояснява, че според него най – вероятно водачката на автомобила не е подала мигач за завИ.ето си наляво, което обяснява поведението на водача на мотоциклета, които е предприел изпреварването на управлявания от нея автомобил, след като е видял, че намалява скоростта на движение. Според него моториста е възприел нейното намаляване като спиране(при липса на подаден мигач) и за да не настъпи удар, в резултат на неговата скорост на движение, е предприел отклоняване на мотоциклета на дясно.

Той е категоричен, че мястото където е изпълнен завоя на ляво от водачката М., технически не е мястото, където тя трябва да завие, въпреки липсата на забранителна маркировка или знаци, както и че е предприела маневрата без да се убеди, че не създава опасност за други участници в движението.

Въз основа на изложените факти, Благоевградският окръжен съд приема следните правни изводи :

Правната квалификация на предъявения иск против ЗД„Б.И.“ АД е чл. 432, ал.1 от КЗ във вр. с чл. 380 от КЗ и чл. 45 от ЗЗД. По силата на първата норма, увредено от пътно- транспортно произшествие лице може да претендира обезщетяване на претърпените вреди от застрахователя, при който делинквентът има застраховка “Гражданска отговорност”. Предвид това, пострадалият от ПТП следва да установи, че има вземане за непозволено увреждане срещу водача на МПС (елементите от фактическият състав на непозволеното увреждане) и наличие на застрахователно правоотношение, произтичащо от договор за застраховка “Гражданска отговорност” между причинителя на увреждането и ответника - застраховател.

От удостоверените в КП за ПТП с пострадали лица №2019-1046-166/01.03.2019г. факти и анализа на същите, който обоснова изводите в САТЕ е безспорно установено извършването на деянието от водача на л.а. „Опел“ В.Г.М.. Същата е предприела маневра завой на ляво без да възприеме движещия след нея мотоциклет, управляван от ищеца и без да се убеди, че не създава опасност за другите участници в движението.

Изложеното запълва фактическия състав на нарушение на правилата за движение установени в чл. 25, ал. 1 от ЗДвП, според който водач на пътно превозно средство, който ще предприеме каквато и да е маневра, като например да завие надясно или наляво за навлизане по друг път или в крайпътен имот, преди да започне маневрата, трябва да се убеди, че няма да създаде опасност за участниците в движението, които се движат след него, преди него или минават покрай него, и да извърши маневрата, като се съобразява с тяхното положение, посока и скорост на движение. Доказан е от САТЕ механизмът на настъпване на ПТП – то, респ. че е резултат от нарушаването на цитираната норма, поради което е установена противоправността на деянието на деликвента М..

Ето защо възраженията на ответника за недоказаност на механизма на ПТП и противоправността на деянието са необосновани.

Съгласно чл. 45, ал. 2 от ЗЗД вината на причинителя на увреждането се предполага до доказване на противното. Доказателствата, събрани в хода на делото, не оборват горната презумпция, поради което следва да се приеме, че е налице и субективният елемент от фактическия състав на непозволеното

увреждане.

Не е спорно между страните, а и писмените доказателства установяват, че причинителят на непозволеното увреждане В.Г.М. е имала действаща към момента на ПТП - то задължителна застраховка "Гражданска отговорност на автомобилистите" в ответното дружество. Поради това, ЗД "Б.И." АД, с което е сключен договорът за задължителна застраховка "Гражданска отговорност на автомобилистите", следва да репарира вредите от събитието, за което е сключена застраховката.

В контекста на изложеното следва да се посочи, че е изпълнено условието на чл. 432, ал.1 от КЗ във вр. с чл. 380 от КЗ, защото преди предявяване на съдебната претенция, ищецът е заявил писмена такава пред застрахователя.

Изложеното прави съдебното производство допустимо.

За пълнота на изложението следва се посочи, че ответникът незаконосъобразно е отхвърлил искането за определяне на обезщетение. Разпоредбата на чл. 496, ал. 3 от КЗ изрично регламентира, че застрахователят не може да откаже да се произнесе по основателността на претенция за обезщетение по задължителна застраховка "Гражданска отговорност" на автомобилистите, когато за удостоверяването на пътнотранспортно произшествие е бил представен констативен протокол за пътнотранспортно произшествие, какъвто е представил ищецът.

Според съда доказателствата в делото установяват, описаните от експерт на застрахователя щети, за които в делото не се и спори. Както беше изложено във фактическата обстановка, те са значителни и стойността на частите, материалите и труда, който трябва да се вложат за отстраняването им значително надхвърлят стойността на мотоциклета. Ето защо е налице тотална щета.

Съгласно разпоредбата на чл. 390 от КЗ, критерият за тотален характер на щетата не е техническата възможност за възстановяване на автомобила в състояние преди настъпване на застрахователното събитие, а икономическата нецелесъобразност на изпълнението на ремонтните работи, необходими за привеждането му в това състояние, поради това, че тяхната стойност надвишава нормативно определения процент от 70% от действителната му стойност към датата на увреждането. От заключението по допуснатата и

приета съдебно-автотехническа и оценителна експертиза се установява, че действителната стойност на мотор Кавазаки, произведен през 2008г., към месец март 2019г. възлиза в размер на 5440 лева, а стойността на причинените увреждания по мот. КАВАЗАКИ ZR 750 L с рег.№ ****, изчислена по средни пазарни цени към датата на ПТП, са в размер на 10160 лева. От заключението се изяснява, че стойността на частите за влагане (нови или втора употреба) при ремонта, цената на труд, боя и материали надхвърля действителната стойност на мот. КАВАЗАКИ ZR 750 L с рег.№ **** към датата на ПТП т.е. налице е икономически тотална щета. Ето защо е налице тотална щета по смисъла на чл. 390, ал. 3 КЗ, поради което обезщетението дължимо от ответника следва да бъде определено в размер на пазарната цена на автомобила към момента на застрахователното събитие, Както вече беше посочено, действителната стойност на процесния мотор към месец март 2019г. е 5440 лева, а запазените му части към месец 03.2019г. представляват 25 % от действителната стойност на мотора в размер кръгло на 1 360 лева. Следователно обезщетението за настъпилите увреждания по мотоциклет Кавазаки ZR 750 L с рег № **** или „стойността на увреденото МПС“ след приспадане стойността на „запазените части“, е в размер кръгло на 4 080 лева.

С оглед изложеното съдът намира, че ответникът следва да бъде осъден да заплати на ищеца сумата в размер на 4080 лева, което прави предявения иск основателен изцяло.

Следва да се отговори на възражението за съпричиняване по чл. 51, ал.2 от ЗЗД, осъществено според застрахователя поради движение с превишена скорост от мотоциклета. То е неоснователно, тъй като вещото лице заключи, че ищецът е управлявал мотоциклета си със скорост от 74, 80км/ч при разрешена така в процесния пътен участък от 90км/ч. Ето защо, според въззивния състав липсва доказан принос на увреденото лице и то при условие на пълно и главно доказване, за настъпването на вредите.

По иска за мораторна лихва :

Като законна последица от основателността на главния иск и доколкото е поискано с исковата молба, следва да бъде присъдена и законна лихва върху дължимото обезщетение до окончателното му изплащане.

Уредено е в чл. 390, ал. 1 от КЗ, че предпоставка за изплащане на обезщетение за тотална щета на МПС е представянето на доказателства за

прекратяване на регистрацията му, като уведомяването на застрахователя за дерегистрацията на застрахования автомобил има значение само за началото на срока на забавата. Забавата настъпва от момента на представяне на доказателства за прекратяване на регистрацията, считано от който момент следва да бъде присъдена и законна лихва. В настоящия случай регистрацията на увредения лек автомобил е прекратена на 30.04.2019 г. и доказателства за това са представени на същата дата, следователно законната лихва следва да се присъди от нея до окончателното плащане. Ето защо правилно акцесорният иск за лихвата е уважен от БлРС за гореописания период.

Предвид потвърждаване изцяло на обжалвания съдебен акт и на осн. чл. 272 от ГПК, настоящият състав препраща и към мотивите на първоинстанционното решение.

На основание чл. 38, ал.1, т.2 от ЗА застрахователното дружество следва да бъде осъдено да заплати на пълномощника на ищеца адвокатско възнаграждение за настоящата инстанция в размер на 531 лв.

Водим от изложените мотиви, Благоевградският окръжен съд

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА Решение №511/20.07.2023 г. по гр.д. № 1698/2022 г. по описа на РС Благоевград.

ОСЪЖДА, на основание чл. 38, ал. 2 ЗАдв., ЗД „Б.И.“ АД, с ЕИК ****, със седалище и адрес на управление гр. С., район „Л.“, бул. „Д.Б.“ № 87, представлявано от С.С.П. и К.Д.К. ДА ЗАПЛАТИ НА адвокат Х. А. З., Булстат ****, с личен адвокатски номер ****, от САК, с адрес: гр. С., ул. „И. Д.“ № **** сумата от 531 лева, представляваща дължимото се възнаграждение за оказана безплатна адвокатска помощ на ищеца по в.гр.дело № 1033/2023г. година по описа на Окръжен съд Благоевград, платима по банкова сметка: IBAN: BG95UNCR70001524043057, BIC: UNCRBGSF, с титуляр Х. А. З., с ЕГН *****.

Решението е окончателно.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____